

Benjamin Franklin

**CUM SĂ
DEVII BOGAT
și
ARTA VIRTUȚII**

Benjamin Franklin

„Judecata bună vine din experiență și
experiența vine din judecata proastă.”

(*Autobiografie*, 1817)

„Utopia este ceea ce pur și simplu încă
n-a fost încercat.” (*Autobiografie*, 1817)

„Nimeni nu predică mai bine
decât furnica, și ea nu vorbește.”

(*Autobiografie*, 1817)

„Ține ochii bine deschiși înainte de a
te căsători și pe jumătate închiși după
aceea.” (*Autobiografie*, 1817)

CUPRINS

Benjamin Franklin (1706-1790) 5

Cum să devii bogat 15

Sfaturi indispensabile pentru cei care
vor să devină bogați 18

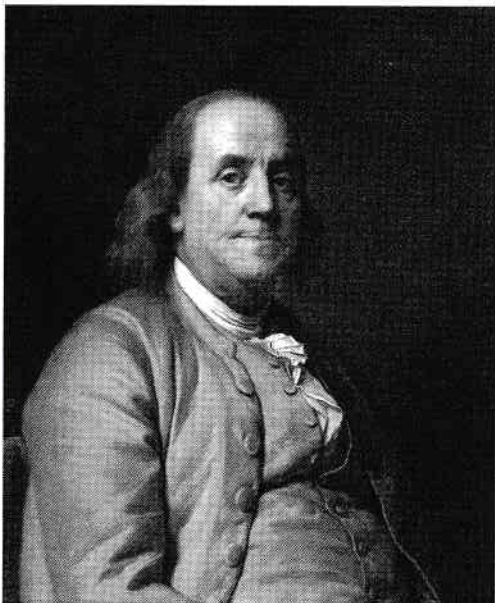
Cum să-ți umpli buzunarele 21

Sfaturi pentru un tânăr negustor 24

Cum să faci avere 30

Despre lux, lene și muncă 54

<i>Journal de Paris</i>	67
Fluierul, poveste adevărată.....	80
Arta virtuții.....	84
ANEXĂ.....	110
Cum să te faci nesuferit.....	110
Citate esențiale din scrierile lui Benjamin Franklin.....	113

Benjamin Franklin (1785)

BENJAMIN FRANKLIN (1706-1790)

Tipograf, editor, scriitor, naturalist,
inventator, abolitionist
și om politic american

Benjamin Franklin s-a născut la 17 ianuarie 1706 la Boston. Era fiul cel mic al unei familii cu 17 copii. Tatăl, Josiah Franklin, fabrica săpun și lumânări. În 1718, tânărul a fost trimis ucenic la fratele lui, James, care era tipograf. Deoarece relațiile dintre cei doi frați erau destul de furtunoase, Benjamin a fugit la Philadelphia, unde s-a angajat într-o tipografie. În cele din urmă, a plecat la Londra, unde a lucrat câțiva ani, iar la întoarcere și-a deschis, în 1729, propria tipografie. În 1730, a devenit tipograful oficial al guvernului din Pennsylvania, ceea ce i-a asigurat

Benjamin Franklin

venituri confortabile. În același an, s-a căsătorit cu Deborah Read, care i-a dăruit doi copii, un băiat și o fată, William și Sally.

Franklin a înființat prima bibliotecă municipală în 1731. În 1732, a început să publice un almanah, *Poor Richard's Almanac* (*Almanahul Bietului Richard*), un mare succes comercial, pe care l-a editat 25 de ani și care i-a adus notorietate atât în America, cât și în Europa. A învățat franceza, germana și italiana. În 1734, a devenit Mare Maestru Provincial de Pennsylvania. În 1736, și-a început cariera politică și a fost numit secretarul Adunării din Pennsylvania. În același timp, a ajuns șeful Poștelor, în 1737, iar în 1738 a creat prima companie americană de pompieri. În 1749, a înființat Academia din Pennsylvania, care a devenit

Benjamin Franklin

Experimentele științifice ale lui Franklin

Benjamin Franklin

mai târziu (în 1791) Universitatea Pennsylvania. În 1751, a fost ales membru al Adunării din Pennsylvania.

În 1750, Franklin a redactat un protocol, care se dorea aproape o glumă, în care explica, spre a le dovedi colegilor săi de la Royal Society că fulgerele sunt de natură electrică, că va folosi un zmeu ca să atragă fulgerul. Astfel s-a ajuns la inventarea paratrăsnetului. Royal Society i-a decernat medalia Copley în 1754. Au urmat și alte invenții.

În 1764, a devenit la Londra agentul coloniilor (un fel de ambasador al provinciilor americane pe lângă Coroana engleză). Dar, în urma mai multor umilințe la care a fost supus de autoritățile britanice, Franklin s-a alăturat mișcării de independență în anii 1770.

Benjamin Franklin

În octombrie 1778, Benjamin Franklin a ajuns primul ambasador al acestei mișcări la Paris, post pe care l-a ocupat până în 1785. La sfârșitul șederii sale la Paris, a semnat tratatul de independență în numele Statelor Unite ale Americii. La întoarcerea la Philadelphia, a devenit președintele statului Pennsylvania (1785-1788); în acea perioadă a participat la redactarea Constituției americane. S-a stins la Philadelphia în ziua de 17 aprilie 1790. Adunarea constituantă franceză a decretat atunci un doliu oficial de trei zile.

Benjamin Franklin

Benjamin Franklin și-a scris epitaful la vârsta de 22 de ani.

Trupul lui B. Franklin, tipograf,

asemenea copertei unei cărți vechi

rămasă fără file,

fără titlul și poleiala aurie,

aici se odihnește, hrană pentru viermi.

Dar lucrarea nu va fi pierdută

și va reapărea, asta e credința lui Franklin,

într-o ediție nouă, mai elegantă,

revăzută și corectată

de Autor.

Principalele descoperiri

Benjamin Franklin a făcut numeroase descoperiri, cele mai multe, legate de electricitate, și anume existența a două

Benjamin Franklin

tipuri de electricitate (pozitivă și negativă), punerea în evidență a „efectului de vârf”, și a inventat paratrăsnetul.

A desenat conturul curentului oceanic Gulf Stream de-a lungul coastelor americane, a inventat lentilele bifocale, a adaptat un cateter urinar, a pus la punct o sobă cu ardere închisă și a construit o armonică de sticlă.

El a fost primul care a făcut o experiență ce a permis calcularea mărimii moleculei. A vărsat ulei într-un iaz și a descoperit că uleiul se întinde pe aproximativ 2.000 de metri pătrați. O sută de ani mai târziu, lordul Rayleigh s-a folosit de experiență împărțind volumul uleiului la suprafața de etalare. În 1784, Franklin a vorbit despre decalarea orelor ca să se economisească energie, un principiu care a fost aplicat odată cu trecerea la ora de vară.

Benjamin Franklin

Benjamin Franklin și-a lăsat toate invențiile domeniului public.

Cum să devii bogat (1750), Sfaturi indispensabile pentru cei care vor să devină bogați (1737) și Cum să-ți umpli buzunarele (1737) sunt texte scurte publicate în *Almanahul Bietului Richard*, apărut în fiecare an între 1732 și 1758, scris, compus și tipărit de Benjamin Franklin sub pseudonimul Richard Saunders.

Sfaturile pentru un tânăr negustor au fost publicate în 1748. *Cum să faci avere* este o narațiune în care a introdus un mănunchi consistent din cele mai bune proverbe apărute de-a lungul timpului în *Almanah*.

Fluierul datează din perioada în care, delegat al SUA la Paris ca să-i convingă pe francezi să susțină Războiul de independență, Benjamin Franklin locuia •

Benjamin Franklin

la Passy, unde se întâlnea cu cei mai importanți filosofi, oameni politici și oameni de știință și purta conversații cu marile doamne ale epocii (doamna Helvétius sau doamna Brillon), pentru care a scris această „bagatelă” în 1779. *Despre lux, lene și muncă (1784)*, adevărată lecție de comerț, este un text care face parte dintr-o scrisoare adresată omului politic britanic Benjamin Vaughan.

Proiectul economic adresat publicației „Journal de Paris” (1784) este o comandă din partea editorului aceluși ziar.

Toate aceste texte sunt reprezentative pentru gândirea economică a autorului. *Arta virtuții* este un text care face parte din *Autobiografia* lui Benjamin Franklin, publicată postum în 1793, și stabilește lista celor 13 virtuți care, după părerea lui, sunt esențiale.

CUM SĂ DEVII BOGAT

Arta de a dobândi bogății constă în principal în ECONOMIE. Nu toți oamenii au aceeași abilitate de a câștiga bani, dar stă în puterea fiecăruia să practice această virtute.

Cel care vrea să aibă succes în lume trebuie să reușească întâi să-și organizeze afacerile personale. A face după-amiaza ce ai fi putut să faci de dimineață înseamnă nu doar organizare proastă, ci și lene.

Cunoștințele utile dobândite în tinerețe vor permite acumularea de bogăție la vârsta adultă. Îndeosebi scrisul și aritmetica nu sunt deloc de neglijat.

Cunoștințele, atât teoretice, cât și practice, sunt în cazul unei guvernări

Benjamin Franklin

populare sau mixte o sursă naturală de bogății și onoruri.

Preceptul I

Să nu depinzi decât de tine însuți în afacerile importante.

Nu acorda prea mare încredere servitorului sau prietenului tău: prietenul îți face mari promisiuni gândindu-se doar la el, iar servitorii sunt sinceri rareori.

Preceptul II

Să faci ceea ce poți să faci chiar de astăzi și cu grijă.

Orice amânare implică riscuri imprevizibile.

Speranțele tale îndepărtate sunt foarte fragile, iar șansa e la fel de schimbătoare pe cât e de frumoasă.

Cum să devii bogat

Preceptul III

Nu neglija nici pierderea neînsemnată, nici câștigul mic.

Când se acumulează, mușuroaiele de cârțiță devin munți.

Supraveghează-ți cea mai mică cheltuială și nu risipi nimic.

Un penny economisit va deveni cu timpul o liră.

(1749)